

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

14 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നം ഇല്ലാത്ത ചോദ്യം നം. 296

16-09-2025 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

പൊതു വിതരണ വകുപ്പ് മുഖാന്തരം പട്ടാമ്പി മണ്ഡലത്തിൽ നടപ്പിലാക്കിയ പദ്ധതികൾ

ചോദ്യം		ഉത്തരം	
ശ്രീ . മുഹമ്മദ് മുഹസിൻ		ശ്രീ ജി ആർ അനിൽ (ഭക്ഷ്യ-പൊതുവിതരണ വകുപ്പ് മന്ത്രി)	
(എ)	മുൻ സർക്കാരിന്റെയും നിലവിലെ സർക്കാരിന്റെയും കാലയളവിൽ ആസ്തി വികസന ഫണ്ടിലോ പ്രാദേശിക ഫണ്ടിലോ ഉൾപ്പെടാത്ത ഏതെല്ലാം പദ്ധതികളാണ് പട്ടാമ്പി മണ്ഡലത്തിൽ അനുവദിച്ചിട്ടുള്ളത് എന്നു വ്യക്തമാക്കാമോ;	(എ)	1965 മുതൽ സാർവ്വത്രികമായ സ്റ്റാറ്റൂട്ടറി റേഷനിംഗ് നിലനിന്ന കേരളത്തിൽ NFSA നിയമം നടപ്പാക്കപ്പെട്ടതോടെ ആകെ ജനസംഖ്യയുടെ 57% റേഷൻ കവരേജിന് പുറത്തായി. എന്നാൽ കേരള സർക്കാർ ഈ മുൻഗണനേതര വിഭാഗത്തിന് ലഭ്യമായ പരിമിതമായ ടൈഡ് ഓവർ വിഹിതത്തിൽ നിന്ന് ഭക്ഷ്യധാന്യം നൽകിവരുന്നു. മുൻഗണനേതര വിഭാഗത്തിലെ നീല (Non Priority subsidy) കാർഡിൽ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് കേന്ദ്രസർക്കാരിൽ നിന്നും കിലോഗ്രാമിന് 8.30 രൂപ നിരക്കിൽ ലഭിക്കുന്ന അരി 4 രൂപ നിരക്കിൽ പ്രതിമാസം ആളൊന്നിന് 2 കിലോഗ്രാം വീതവും, വെള്ള (Non Priority non-subsidy) കാർഡിൽ ഉൾപ്പെട്ട ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് ലഭ്യതയനുസരിച്ചും വിതരണംചെയ്യുന്നു. 1. കെ.സ്റ്റോർ റേഷൻകട വൈവിധ്യവത്കരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി, സംസ്ഥാനത്തെ പൊതുവിതരണ സമ്പ്രദായത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും റേഷൻ കടകളിൽ പൊതുജനോപകാരപ്രദമായ കൂടുതൽ സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും റേഷൻ കട ലൈസൻസികൾക്ക് അധിക വരുമാനം ലഭിക്കുന്നതിനുമായി കെ-സ്റ്റോർ എന്ന പദ്ധതി ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിലവിൽ റേഷൻ കടകൾ വഴി നൽകി വരുന്ന സേവനങ്ങൾക്ക് പുറമേ സപ്ലൈക്കോയുടെ ശബരി ഉത്പന്നങ്ങൾ, മിൽമ ഉത്പന്നങ്ങൾ, IOC യുടെ ചോട്ടു ഗ്യാസ്, വ്യവസായ വാണിജ്യ വകുപ്പിന് കീഴിലുള്ള ചെറുകിട വ്യവസായ യൂണിറ്റുകൾ (MSME) ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന നിത്യോപയോഗ സാധനങ്ങൾ എന്നിവ കെ-സ്റ്റോറുകളിൽ ലഭ്യമാണ്. കൂടാതെ CSC രജിസ്ട്രേഷൻ നടത്തിയിട്ടുള്ള കെ-സ്റ്റോറുകളിൽ നിന്നും 10,000/- രൂപ വരെ AEPS (Aadhar Enabled Payment System) മുഖേനെ

		പിൻവലിക്കുന്നതിനും നിക്ഷേപിക്കുന്നതിനുമുള്ള മിനി ബാങ്കിങ് സംവിധാനം, യൂട്ടിലിറ്റി ബിൽ പേയ്മെന്റ് , ടിക്കറ്റ് ബുക്കിംഗ് എന്നീ സൗകര്യങ്ങളും ലഭ്യമാണ്. പട്ടാമ്പി മണ്ഡലത്തിൽ നിലവിൽ 16 കെ-സ്റ്റോറുകൾ പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്നു. കൂടുതൽ റേഷൻകടകളെ കെ-സ്റ്റോറുകൾ ആക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്ന് വരുന്നു. 2. ഒപ്പം പദ്ധതി - സംസ്ഥാനത്ത് 'അങ്ങേയറ്റം ദരിദ്രരായ' കുടുംബങ്ങൾക്ക് പൊതുവിതരണ സമ്പ്രദായത്തിന് (PDS) കീഴിലുള്ള കടകളിൽ നിന്ന് റേഷൻ സാധനങ്ങൾ വീട്ടിലെത്തിക്കുന്നതിനായിട്ടാണ് 'ഒപ്പം' എന്ന പേരിൽ സർക്കാർ ഒരു പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പാക്കിയിട്ടുള്ളത്. പ്രസ്തുത പദ്ധതിയിലൂടെ വാർദ്ധക്യവും രോഗങ്ങളും കാരണം സാധനങ്ങൾ വാങ്ങാൻ റേഷൻ കടകളിൽ എത്താൻ കഴിയാത്ത അങ്ങേയറ്റം ദരിദ്രരായ കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഓട്ടോറിക്ഷ തൊഴിലാളികളുടെ കൂട്ടായ്മയുമായി സഹകരിച്ച് റേഷൻ വിഹിതം വീടുകളിൽ എത്തിക്കുകയാണ് സർക്കാർ ഈ പദ്ധതി കൊണ്ട് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ഒപ്പം പദ്ധതിയിലൂടെ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് അവരുടെ റേഷൻ സാധനങ്ങൾ എല്ലാ മാസവും 10ന് മുമ്പ് ഓട്ടോറിക്ഷ തൊഴിലാളികൾ സൗജന്യമായി വീട്ടിൽ എത്തിക്കും. ഒപ്പം പദ്ധതി പ്രകാരം പട്ടാമ്പി മണ്ഡലത്തിൽ 3 ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് റേഷൻ സാധനങ്ങൾ വീട്ടിലെത്തിച്ചു നൽകുന്നുണ്ട്. കെ-സ്റ്റോർ, ഒപ്പം എന്നീ പദ്ധതികൾക്കായി തുക അനുവദിച്ചിട്ടില്ല. കെ-സ്റ്റോർ നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതിന് അനുമതി നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള ഉത്തരവിന്റെ പകർപ്പ് അനുബന്ധമായി ചേർത്തിരിക്കുന്നു . ഒരു പ്രത്യേക പദ്ധതിയായ ഒപ്പം പദ്ധതി നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതിന് പ്രത്യേക ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടില്ല
(ബി)	പദ്ധതിയുടെ വിശദമായ വിവരങ്ങൾ, ഓരോ പ്രവൃത്തിക്കും അനുവദിച്ച തുക, നിർവഹണ ചുമതല നൽകിയിട്ടുള്ള വകുപ്പ്/ഏജൻസി, അവയുടെ നിലവിലെ സ്ഥിതി എന്നിവ വ്യക്തമാക്കാമോ; ഫണ്ട് അനുവദിച്ചതിന്റെ ഉത്തരവുകളുടെ പകർപ്പ് ലഭ്യമാക്കുമോ?	(ബി) 1965 മുതൽ സാർവ്വത്രികമായ സ്റ്റാറ്റൂട്ടറി റേഷനിംഗ് നിലനിന്ന കേരളത്തിൽ NFSA നിയമം നടപ്പാക്കപ്പെട്ടതോടെ ആകെ ജനസംഖ്യയുടെ 57% റേഷൻ കവറേജിന് പുറത്തായി. എന്നാൽ കേരള സർക്കാർ ഈ മുൻഗണനേതര വിഭാഗത്തിന് ലഭ്യമായ പരിമിതമായ ടൈഡ് ഓവർ വിഹിതത്തിൽ നിന്ന് ഭക്ഷ്യധാന്യം നൽകിവരുന്നു. മുൻഗണനേതര വിഭാഗത്തിലെ നീല (Non Priority subsidy) കാർഡിൽ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് കേന്ദ്രസർക്കാരിൽ നിന്നും കിലോഗ്രാമിന് 8.30 രൂപ നിരക്കിൽ ലഭിക്കുന്ന അരി 4 രൂപ നിരക്കിൽ പ്രതിമാസം ആളൊന്നിന് 2 കിലോഗ്രാം വീതവും, വെള്ള (Non Priority non-

subsidy) കാർഡിൽ ഉൾപ്പെട്ട ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് ലഭ്യതയ്ക്കനുസരിച്ചും വിതരണം ചെയ്യുന്നു.

1. കെ.സ്റ്റോർ

റേഷൻകട വൈവിധ്യവത്കരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി, സംസ്ഥാനത്തെ പൊതുവിതരണ സമ്പ്രദായത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും റേഷൻ കടകളിൽ പൊതുജനോപകാരപ്രദമായ കൂടുതൽ സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും റേഷൻ കട ലൈസൻസികൾക്ക് അധിക വരുമാനം ലഭിക്കുന്നതിനുമായി കെ-സ്റ്റോർ എന്ന പദ്ധതി ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിലവിൽ റേഷൻ കടകൾ വഴി നൽകി വരുന്ന സേവനങ്ങൾക്ക് പുറമേ സപ്ലൈക്കോയുടെ ശബരി ഉത്പന്നങ്ങൾ, മിൽമ ഉത്പന്നങ്ങൾ, IOC യുടെ ചോട്ടു ഗ്യാസ്, വ്യവസായ വാണിജ്യ വകുപ്പിന് കീഴിലുള്ള ചെറുകിട വ്യവസായ യൂണിറ്റുകൾ (MSME) ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന നിത്യോപയോഗ സാധനങ്ങൾ എന്നിവ കെ-സ്റ്റോറുകളിൽ ലഭ്യമാണ്. കൂടാതെ CSC രജിസ്ട്രേഷൻ നടത്തിയിട്ടുള്ള കെ-സ്റ്റോറുകളിൽ നിന്നും 10,000/- രൂപ വരെ AEPS (Aadhar Enabled Payment System) മുഖേന പിൻവലിക്കുന്നതിനും നിക്ഷേപിക്കുന്നതിനുമുള്ള മിനി ബാങ്കിങ് സംവിധാനം, യൂട്ടിലിറ്റി ബിൽ പേയ്മെന്റ്, ടിക്കറ്റ് ബുക്കിംഗ് എന്നീ സൗകര്യങ്ങളും ലഭ്യമാണ്. പട്ടാമ്പി മണ്ഡലത്തിൽ നിലവിൽ 16 കെ-സ്റ്റോറുകൾ പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്നു. കൂടുതൽ റേഷൻകടകളെ കെ-സ്റ്റോറുകൾ ആക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്ന് വരുന്നു.

2. ഒപ്പം പദ്ധതി - സംസ്ഥാനത്ത് 'അങ്ങേയറ്റം ദരിദ്രരായ' കുടുംബങ്ങൾക്ക് പൊതുവിതരണ സമ്പ്രദായത്തിന് (PDS) കീഴിലുള്ള കടകളിൽ നിന്ന് റേഷൻ സാധനങ്ങൾ വീട്ടിലെത്തിക്കുന്നതിനായിട്ടാണ് 'ഒപ്പം' എന്ന പേരിൽ സർക്കാർ ഒരു പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പാക്കിയിട്ടുള്ളത്. പ്രസ്തുത പദ്ധതിയിലൂടെ വാർദ്ധക്യവും രോഗങ്ങളും കാരണം സാധനങ്ങൾ വാങ്ങാൻ റേഷൻ കടകളിൽ എത്താൻ കഴിയാത്ത അങ്ങേയറ്റം ദരിദ്രരായ കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഓട്ടോറിക്ഷ തൊഴിലാളികളുടെ കൂട്ടായ്മയുമായി സഹകരിച്ച് റേഷൻ വിഹിതം വീടുകളിൽ എത്തിക്കുകയാണ് സർക്കാർ ഈ പദ്ധതി കൊണ്ട് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ഒപ്പം പദ്ധതിയിലൂടെ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് അവരുടെ റേഷൻ സാധനങ്ങൾ എല്ലാ മാസവും 10ന് മുമ്പ് ഓട്ടോറിക്ഷ തൊഴിലാളികൾ സൗജന്യമായി വീട്ടിൽ എത്തിക്കും. ഒപ്പം പദ്ധതി പ്രകാരം പട്ടാമ്പി മണ്ഡലത്തിൽ 3

		ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് റേഷൻ സാധനങ്ങൾ വീട്ടിലെത്തിച്ചു നൽകുന്നുണ്ട്. കെ-സ്റ്റോർ, ഒപ്പം എന്നീ പദ്ധതികൾക്കായി തുക അനുവദിച്ചിട്ടില്ല. കെ-സ്റ്റോർ നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതിന് അനുമതി നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള ഉത്തരവിന്റെ പകർപ്പ് അനുബന്ധമായി ചേർത്തിരിക്കുന്നു . ഒരു പ്രത്യേക പദ്ധതിയായ ഒപ്പം പദ്ധതി നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതിന് പ്രത്യേക ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടില്ല
--	--	---

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

**GOVERNMENT OF KERALA****Abstract**

F&CSD - Implementation of K-Store – Providing Common Service Centre (CSC) services – Work Flow incorporation in e-Pos - Sanctioned - modified - Orders issued.

Food & Civil Supplies (B) Department

G.O.(Rt)No.398/2024/F&CS Dated,Thiruvananthapuram, 13-12-2024

Read 1 G.O(Rt) No.167/2023/F&CS dated 26/04/2023

2 Letter No.CCS/206/2024-KS1 dated 28.10.2024 from
Commissioner of Civil Supplies, Thiruvananthapuram

ORDER

As per the Government Order read as 1st paper above, Government have decided to implement the 'K-Store' project in the state. As per the letter read 2nd, the Commissioner of Civil Supplies and Consumer Affairs has reported that many licensees are unable to start K-stores due to the conditions stipulated in para 2 (c) of the order read as 2nd paper above and requested that an order be issued by granting permission that all voluntarily willing licensees are allowed to convert their ration shops into K-stores.

2. In the circumstances, explained by the Commissioner of Civil Supplies vide letter read 2nd above, Government are pleased exclude the existing provision in para 2 (c) of the order read above and to modify the same as below:-

"Permission is hereby granted to all such licensees who voluntarily prepared to convert their ration shops into K-stores".

3. Para '2(c)' of the order read as 1st above stands modified to the above extent.

(By order of the Governor)

SEENA A N

JOINT SECRETARY

The Commissioner of Civil Supplies and Consumer

Affairs, Thiruvananthapuram
The Chairman & Managing Director, Supplyco, Kochi.
The Secretary, Electronics & IT Department
NIC, Thiruvananthapuram
Managing Director, Kerala Co-operative Milk Marketing
Federation (MILMA)
General Manager, Indian Oil Corporation
The Principal Accountant General (A&E /Audit), Kerala
Thiruvananthapuram
Stock File (File No.FCSD-B1/89/2022-FCSD)

Forwarded /By order

Section Officer

Copy to

P.S. to Hon'ble Minister, Food and Civil Supplies Department
P.A. to Secretary, Food and Civil Supplies Department
C.A. to the Joint Secretary, Food and Civil Supplies Department
Deputy Secretary, Food and Civil Supplies Department



GOVERNMENT OF KERALA

Abstract

F&CSD - Implementation of K-Store - Providing Common Service Centre (CSC) services - Work Flow incorporation in e-Pos - Sanctioned - Orders issued.

Food & Civil Supplies (B) Department

G.O.(Rt)No.167/2023/F&CS Dated,Thiruvananthapuram, 26-04-2023

- Read 1 D.O.No.6(1)2021-PD.I dated 05.01.2023 from the Secretary, Food and Public Distribution Department, Government of India
- 2 Minutes of meeting of Hon'ble Minister Food & Civil Supplies Department held on 19.07.2022
- 3 Letter No.CCS/600/2023-D1 dated 27.01.2023 from Commissioner of Civil Supplies
- 4 E-mail message from Commissioner of Civil Supplies dated 26.04.2022

ORDER

Government of India vide paper (1) above requested to develop 75 model Fair Price Shops per districts under Azadi kaa Amrit Mahotsav by providing additional Citizen Centric Services to improve the financial viability of Fair Price Shops through collaboration with various stake holders to provide Common Service Centre (CSC) services and ration card services.

2. In order to strengthen the PDS(Public Distribution System) and to ensure more services to public and additional income to Fair Price Shops licensees, Government decided to implement the project of 'K-Store' in Fair Price Shops with the following criteria:

- Shop with an area of not less than 300sq.ft
- Voluntarily ready licensees
- Ration shops without Supplyco Outlets, banks, Akshaya centres etc within a circumference of 2Km.

Accordingly 73 FPSs from all over the State were selected for the project in the first phase. It is proposed to distribute commodities such as 5Kg Chottu gas by IOC, Products of Kerala Co-operative Milk Marketing Federation(MILMA) and sabari items of Kerala State Civil Supplies Corporation and to provide banking transactions with other utility payment services only in the initial stage

of the project

Government after detailed examinations and discussions are pleased to accord sanction for the implementation of 'K-Store' in the state after making comprehensive agreement with the stake holders concerned and to introduce sales/service of the newly added items through FPS by incorporating the same in the Work Flow structure of e-Pos machines.

Commissioner of Civil Supplies shall take urgent necessary action to implement the project in a time bound manner and to ensure the following:

1. A prompt grievance redressal mechanism is to be put in place
2. Only prevalent rate should be charged for the services. Instances of overcharging the public for availing services has to be monitored strictly.
3. Data privacy and non disclosure is to be given paramount importance.
4. A comprehensive agreement may be executed with CSC of Government of India and other stake holders if not done already.

(By order of the Governor)
P M ALI ASGAR PASHA IAS
SECRETARY

To:

1. Commissioner of Civil Supplies and Consumer Affairs, Thiruvananthapuram
2. Chairman and Managing Director, Supplyco
3. Secretary, Electronic & IT Department
4. NIC, Thiruvananthapuram
5. Director, Kerala Co-operative Milk Marketing Federation(MILMA)
6. General Manager, Indian Oil Corporation
9. The Principal Accountant General (A&E /Audit), Thiruvananthapuram
10. Stock File/Office copy (File No.FCSD-B1/89/2022-FCSD)

Forwarded /By order

Signed by
Sindhu Sukumaran
Section Officer
Date: 26-04-2023 17:11:14

Copy to

PS to Hon'ble Minister, Food and Civil Supplies Department
PA to the Secretary, Food and Civil Supplies Department
PA to the Additional Secretary II, Food and Civil Supplies Department
Under Secretary, Food and Civil Supplies Department